

Tosama

GLASILO DELAVCEV TOSAME ŠT. 9 · SEPTEMBER 1993 · LETO XXVIII · Izhaja od oktobra 1965

V ponedeljek, 16. avgusta 1993 je TOSAMO obiskala delegacija Ministrstva za zdravstvo g. Viljem Sobona in trije sodelavci. Slovaška delegacija je bila v Sloveniji na delovnem obisku na pobudo slovenskega ministrstva za zdravstvo dr. Voljča. Program obiska je bil obisk in predstavitev slovenskih podjetij, ki delajo za zdravstvo: LEK, KRKA, TIK in TOSAMA, ter Univerzitetnega kliničnega centra, Zavoda za transfuzijo krvi, Zavoda za rehabilitacijo invalidov in kot sklep podpis meddržavnega sporazuma o sodelovanju na področju zdravstva in zdravilišč.

OBISK

DELEGACIJA MINISTRSTVA ZA ZDRAVSTVO
REPUBLIKE SLOVAŠKE V TOSAMI

smo organizirali v konferenčni sobi v obliki predstavitve naših izdelkov. Program sanitete, INKO, medicinske plastike, Virtekso in izdelkov za dom je predstavila mag. Vodičarjeva, program higiene pa ing. Dolenc, ki sta gostom odgovarjala tudi na dodatna vprašanja.

Na željo slovenskega ministrstva za zdravstvo smo v nadaljevanju dali

liteti, kot o širini proizvodnega programa.

Naše možnosti za prodajo sanitetnih izdelkov na Slovaško je ocenil kot zelo dobre, saj je edina sanitetna tovarna bivše Češkoslovaške ob razdružitvi ostala na Češkem.

Dr. Voljč nas je informiral, da lahko pričakujemo dogovor o blagovni menjavi med državama na vladni ravni. Tako našemu kot slovaškemu ministru smo predali kataloge in cenike naših izdelkov.

Menim, da smo predstavitev izvedli na kolikor je bilo mogoče visokem nivoju, kar so nam gosti odkrito priznali. S tem v zvezi izrekam vso pohvalo sodelavcem, ki so predstavitev organizirali in izvedli, kot tudi celotnemu kolektivu za vzorno ureditev tovarne.

J. V.

Gostom iz Slovaške smo uvodoma predstavili dejavnost TOSAME, opisali razmere na naših tržiščih, organiziranost in cilje. V nadaljevanju smo si ogledali proizvodnjo Tosaminih izdelkov in sicer oddelke mikalnice, sanitetne konfekcije in proizvodnjo izdelkov osebne higiene. Sklepni in najpomembnejši del predstavitve

besedo še predstavnikom iz Kobarida, ki so z video pripomočki predstavili svojo dejavnost.

Srečanje se je nadaljevalo z večerjo, ki jo je gostom in predstavnikom že omenjenih podjetij priredil minister dr. Voljč. Na tem srečanju je g. Sobona izrazil svoje pohvalno mnenje o Tosaminih izdelkih, tako o kva-

TOSAMA IN "NJENA ZAKONODAJA"

V tokratni Tosami objavljamo spisek veljavnih in uporabljanih internih predpisov, ki so v podjetju še v uporabi.

V spisku navedeni predpisi vsebujejo skupaj 1222 določbenih členov (v celoti je to število še nekaj višje), kar pomeni, da je delo in življenje v podjetju še vedno trdno normativno zakoličeno.

NEKAJ MISLI O RAZVOJU TOSAME

Tosama letos praznuje 70 letnico obstoja. Marsikatero podjetje v tem času preneha poslovati. Lahko smo ponosni, da je bilo poslovanje naše tovarne povezano s takimi odločitvami, ki so zagotavljale neprekinjen obstoj in s tem povezan tudi neprekinjen razvoj podjetja.

V preteklem obdobju so bila tako kot je običajno bolj pa tudi manj uspešna leta, na katerih uspešnost je vplivala predvsem vodilna struktura tovarne. Tudi zunanji vplivi verjetno niso bili zane-marljivi.

Živimo v času, za katerega je značilen hiter tehnološki razvoj, ki ga omogoča predvsem tekmovalni duh človeštva. Sodobni komunikacijski sistemi omogočajo hiter prenos znanja in informacij, ki so osnova za snovanje novih idej, ki jih sposobni ljudje uresničujejo.

V Tosami želimo obdržati korak s svetovnim razvojem. Želje so žal premalo, če jih ne uresničujemo. Uresničevanje idej je povezano z določenim procesom, ki ga skušamo določiti z uvajanjem ISO standardov v delo razvojne službe, kot tudi v ostale dele tovarne. Z izvajanjem razvojnih nalog po naprej pripravljenem terminskem planu, bo zagotovljeno boljše spremljanje nastajajočega izdelka, kot tudi odpravljanje pomanjkljivosti že v fazi razvoja tega. Uspešnost izvedbe bo v vsakem primeru odvisna od dobre organizacije in sodelovanja, strokovne usposobljenosti ter jasno določenih in razmejenih nalog.

Nov način dela bo zahteval večjo angažiranost vodilnih, kot tudi strokovnih kadrov, na vseh področjih poslovanja, ki naj bi imeli jasno opredeljene cilje. Na ta način bo, po mojem mnenju, Tosama obstajala še nadaljnjih 70 let.

J. P.

O OPERATIVNI PRIPRAVI PROIZVODNJE

Vloga operativne priprave proizvodnje (OPP) je za usklajeno, urejeno delo v proizvodnji procesih ključnega pomena. Naloge, ki jih pred njo postavljajo taki proizvodni procesi, kot so v našem podjetju, so predvsem:

- usklajevanje informacij, ki so potrebne za nemoten potek dela (informacije tehnološke priprave proizvodnje, prodajne in nabavne službe z informacijami o proizvodnji, ki jih zbira sama),
- priprava ustreznih materialnih sredstev za proizvodnjo ter
- kontrola poteka in zaključka dela. Delo v OPP je običajno razdeljeno na naslednja področja:

- planiranje kapacitet,
- planiranje materiala,
- priprava delovne dokumentacije. Seveda morajo biti za realno planiranje kapacitet in materiala na voljo realni tehnološki podatki (kosovnica, časovni normativi, normativi materiala in stroškov ter določeni tehnološki postopki) in realni prodajni podatki o vrsti, količini in roku izdelave izdelkov za plansko obdobje, za katerega se plan postavlja.

Planska obdobja za operativno planiranje so lahko različno dolga. Dolžina pa je odvisna od števila nepredvidenih dogodkov (dodatnih zahtev po izdelkih), možnosti hitre nabave surovin in polizdelkov in ustreznega predvidevanja o prodaji izdelkov v bližnji in daljni prihodnosti (planirani prodaji na krajše oz. daljše časovno obdobje). Ob primernih informacijah o prodaji izdelkov se lahko uporabijo znane tehnike drsnega planiranja ter stopnjevanja zanesljivosti planov. Praviloma morajo biti za vse izdelke, ki se planirajo v operativnem planu, na voljo vse potrebne surovine in polizdelki. Če tej zahtevi ni zadovoljivo, se naj izdelek ne bi nahajal v operativnem planu. Seveda se ta problem lahko rešuje z uvedbo drsnega planiranja in s tem povezanega stopnjevanja zanesljivosti plana.

Če obstaja v podjetju več proizvodnih oddelkov, morajo prevzeti določena dela v okviru OPP tudi sami proizvodni oddelki. To se nanaša predvsem na terminsko planiranje v okviru operativnega plana, ki vključuje kontrolo in analizo poteka dela in po potrebi popravek (vodenje) proizvodnega procesa.

Primerjajmo opisano s stanjem, ki ga imamo trenutno v podjetju. Postavljena organizacija dela predpostavlja pripravo dela, ki ima v okviru svojih del predvsem tehnološko pripravo

proizvodnje (določanje normativov časa, materiala in predpisovanje tehnoloških postopkov).

Za določene oddelke se vključuje tudi priprava delovne dokumentacije, ki pa zaradi svoje specifičnosti zahteva vse več časa (razpisovanje delovnih nalogov za oddelke SK, TO in TŠT). Tako pride do nelogičnosti, da zmanjkuje časa za urejanje tehnoloških podatkov, ki pa so osnova za realno planiranje in izračunavanje stroškov proizvodnje.

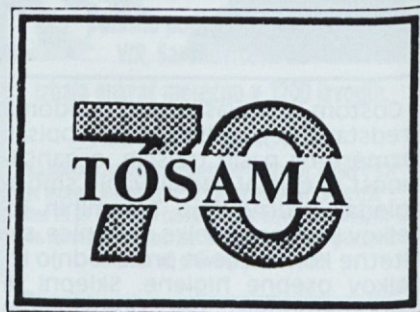
Planiranje kapacitet (zahtevanih norma ur po izdelkih) opravlja planer za predloženi prodajni plan za naslednji mesec. Izračunani plan potrebnih kapacitet pa izgubi svoj pomen zaradi številnih dodatnih zahtev po izdelkih s strani komercialnega sektorja. To zahteva ponovno preračunavanje potrebnih kapacitet in rokov, ki ga izvajamo v vodstvu proizvodnje.

S tem pa je tudi povezano planiranje (surovin in kupljenih polizdelkov). Nabavna služba nabavlja surovine in polizdelke za naslednji mesec na osnovi ene dvanajstine letnega plana in popravkov, ki izhajajo iz predloga prodajnega plana. Velikokrat je rok za nabavo ustreznih materialov prekratek zaradi dodatnih zahtev prodajne službe po določenih izdelkih za tekoči mesec. Ravno tako pa se pri taki organizaciji dela izgubi usklajenost med rokom izdelave določenega delovnega naloga (potrdi ga vodstvo proizvodnje) in pravočasno nabavo potrebnega materiala.

Zahteve in cilji, ki predvidevajo zmanjšanje vezave sredstev v surovinah, nedovršeni proizvodnji, polizdelkih in gotovih izdelkih, navedeno problematiko še stopnjujejo in nas ne glede na okolje, v katerem se nahajamo, postavljajo pred naslednje naloge:

- zbiranje ustreznih (dolgoročnih in bolj točnih) informacij o prodaji izdelkov na domačem in tujem trgu,
- prilagajanje načina planiranja novim zahtevam.

M. Z.

TOSAMINA ZAKONODAJA

Spisek veljavnih notranjih predpisov TOSAME.

Kljub temu, da je kar lepa vrsta "samoupravnih splošnih aktov", ki so se "sistemsko" prenehali uporabljati, je ostalo še kar precej notranjih predpisov, ki po pravni poti urejajo zadeve v podjetju.

V spisku veljavnih normativnih aktov je 27 različnih predpisov, ki so v tem času še veljavni in tudi uporabljeni. Nekaterim predpisom namreč ni uradno prenehala veljavnost s sklepom se pa zaradi sistemskih sprememb njihove določbe ne izvajajo več, ali samo pogojno. Med take bi pravzaprav lahko šteli vse normativne akte, katerih pravni temelj je v zveznih predpisih nekdanje Jugoslavije, ker pa novih temeljnih predpisov še ni, je taka opredelitev še mogoča.

Pri vsakem predpisu je naveden uraden datum sprejema, vendar je treba upoštevati, da so pri nekaterih aktih bile sprejete dopolnitve ali spremembe, tako da so veljavne določbe ponekod nekoliko drugačne od tistih v osnovnem predpisu.

Zlasti to velja za predpis, ki ureja organiziranost dela in sistemiziranje delovnih mest, kjer gre praktično za normativni akt, sestavljen iz sprememb in dopolnitev.

Notranje predpise, ki obravnavajo splošno uporabljivo problematiko, so po dogovorjenem sistemu dobivali vsi vodje dela, kjer je tudi mogoče dobiti razlago posameznih določb. To zadnje ne velja za nekatere, v zadnjem času sprejete organizacijske predpise.

Notranji predpisi, ki obravnavajo specializirano strokovno problema-

tiko, so na razpolago pri tistih strokovnih izvajalcih, katerih delo posredno ali neposredno zadeva obravnavano področje.

Vsi normativni akti, ki so navedeni v seznamu, so bili sprejeti na delavskem svetu (kar velja tudi za njihove dopolnitve ali spremembe), razen statuta podjetja, ki je bil kot temeljni ustanovni akt firme sprejet z referendumsko odločitvijo.

Statut podjetja TOSAMA p.o.	(08.12.1989/04.02.1992)
Pravilnik o delovnih razmerjih	(27.12.1990)
Pravilnik o varstvu pri delu	(13.05.1988)
Pravilnik o varstvu pred požarom	(30.06.1989)
Pravilnik o organiziranosti podjetja in sistemizaciji delovnih mest	(30.10.1990)
Pravilnik o OD	(30.10.1990)
Pravilnik o vzpodbujanju in usmerjanju ustvarjalnosti pri delu	(19.04.1989)
Pravilnik o varstvu okolja	(25.06.1990)
Pravilnik o normah in normiranju	(12.12.1988)
Pravilnik o oblikovanju cen	(12.12.1988)
Pravilnik o uporabi vozil in izvajanju notranje kontrole cestnega prometa	(14.06.1988)
Pravilnik o obveščanju v delovni organizaciji TOSAMA	(30.06.1988)
Poslovnik o volitvah in delu organov samoupravljanja	(12.12.1988)
Pravilnik o izobraževanju	(14.06.1988)
Pravilnik o dodeljevanju stanovanj v uporabo delavcem ter dodeljevanju stanovanjskih kreditov	(27.02.1991)
Pravilnik o ugodnostih delavcev podjetja TOSAMA	(27.12.1990)
Pravilnik o arhiviranju	(19.04.1989)
Pravilnik o sprejemanju in o gibanju tujcev v DO	(12.12.1988)
Pravilnik o tajnih podatkih in obveznih ukrepih za njihovo zavarovanje	(12.12.1988)
Pravilnik o knjigovodstvu	(12.12.1988)
Pravilnik o amortizaciji, revalorizaciji in prometu z materialnimi in nematerialnimi naložbami ter sredstvi skupne porabe	(30.10.1990)
Pravilnik o popisu in usklajevanju knjigovodskega stanja z dejanskim stanjem	(12.10.1990)
Pravilnik o reklamacijskih postopkih	(12.12.1988)
Pravilnik o združevanju prostih sredstev delavcev	(22.10.1991)
Pravilnik o evidentiranju delovnega časa	(29.05.1991)
Pravilnik dobre proizvodne prakse	(21.08.1989)
Pravilnik o finančnem poslovanju	(12.10.1990)

IŠČE SE

V petek 6. avgusta 1993 je okoli 13. ure "izginila" mreža s prekritega zabojniškega smetnjaka pri skladišču gotovih izdelkov. Ker gre po naše za deviacijo v sistemu lastninjenja, se je uredništvo Tosame odločilo, da tistemu, ki karkoli ve o izginotju mreže in bo to sporočil na številko 215, nudi nagrado, ki gre sicer nagrajencem glasila.

Na fotografiji je v rokah urejevalcev "dvojnica" iskane mreže.

ODGOVORNOST ZA INOVACIJE

PABERKI IZ TUJEGA
PRIROČNIKA Z
VZPODBUDO INOVATIVNOSTI

Inovacije danes – za trg jutrišnjega dne

Uspešnost podjetja je vse bolj odvisna od njegove konkurenčne sposobnosti.

Konkurenčno sposobnost pa je mogoče dosegati le z inovacijami v izdelkih, tehniki, tehnologiji in organizaciji.

Za inovacije v podjetju je odgovoren podjetnik, saj je prav on najbolj zainteresiran za uspešnost podjetja.

Zato mora skrbeti za ustvarjanje dobre inovacijske klime v podjetju ob sodelovanju vodstva podjetja in angažiranjem vseh uslužbencev.

Zamisli in cilji, ki jih ima menežment o svojem podjetju bodočnosti, so odločilni faktorji podjetniškega uspeha.

Nujnost ustvarjanja pozitivne inovacijske klime silijo podjetnika, da s primerno inovacijo in tudi informacijami spodbuja inovativno miselnost v podjetju; in to preko formalno urejenih organizacijskih povezav v firmi kot tudi s nekonvencionalnimi spodbudami ustvarjalne miselnosti zaposlenih.

Za podjetnika velja; podjetje bo uspešno le, če bo pravočasno načrtovalo svojo prihodnost.

Podjetnik se mora tudi sam zavestno in načrtno ukvarjati z inovacijo, če namreč:

- hoče podjetje pripraviti dobro za prihodnost,
- je prepričan, da so potrebna izboljšanja v poslovanju povezana s spremembami v organizaciji, produkciji in trženju,
- želi poslovati ekonomičneje oziroma z manjšimi finančnimi obremenitvami,
- in želi slediti spremembam okolja.

Podjetniku oz. vodstvu podjetja ni mogoče odvzeti naloge stalnega, temeljitega ter ustrezno hitrega prilagajanja tržnim razmeram.

Inovativne rešitve so zato nujne, čeprav vedno predstavljajo podjetniško tveganje.

Inovacija je povezana z upanjem v uspešnost, vendar pa se šele ob uporabi dokončno izkaže ali so bili upi upravičeni ali pa se novost šteje za neuspešno.

Kljub vsemu pa velja na področju inovacij za podjetnika: kdor ne išče novega, kmalu ne bo imel kaj iskati.

F. V.

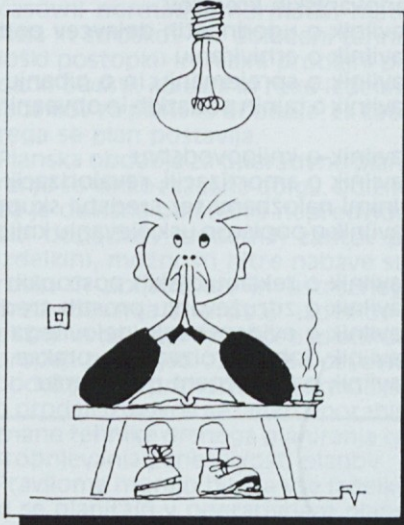
MESEC INVENTIVNE DEJAVNOSTI

V skladu s Pravilnikom o vzpodbujanju in usmerjanju ustvarjalnosti pri delu, se za mesec inventivne dejavnosti določi mesec september (od 01.09. do 30.09.1993).

Za tematiko v mesecu inventivne dejavnosti se določi:

**NOV IZDELEK,
KI GA JE MOGOČE IZDELATI
MNOŽIČNO IN JE MULTITRŽNO
NARAVNAN**

Vsi predlogi, ki bodo prispeli v razpisnem času in se bodo nanašali na razpisano temo, bodo obravnavani v skladu z navedenim členom pravilnika, pri čemer bodo nagrajeni najmanj v rangu koristnega predloga.

Inovativna misel naj bi bila naloga vsakega delavca v podjetju.

SODELAVCI

V tej številki TOSAME s svojimi prispevki sodelujejo: Milan Drčar, Albina Kosmač org., Janez Leskovec dipl.oec., Igor Maticič dipl.oec., Jože Podpeskar dipl.ing., Sonja Rode, Tone Stare, Marjan Štrukelj, Janko Velkavrh dipl.ing., Feliks Vodlan ing. in Milan Zupancič org.

Avtorjem prispevkov se uredniški odbor zahvaljuje za sodelovanje in vabi tudi vse druge sodelavce k sodelovanju v glasilu.

Osnove v mesecu septembru

Nagrade mentorjem in inštruktorjem

4.950,80 SIT/176 ur

Delo v deljenem delovnem času s

– prekinitvijo nad 2 uri
8.251,40 SIT/176 ur

Dnevnice za službena potovanja v državi

– cela dnevnicca 3.300,60 SIT
– polovična dnevnicca 1.683,30 SIT
– znižana dnevnicca 1.221,20 SIT

Kilometrini z osebnimi vozili

20,60 SIT/km

Stroški za prevoz na delo

– oddaljenost do 4 km 140,00 SIT/dan
– oddaljenost od 4 km do 8 km 180,00 SIT/dan
– oddaljenost od 8 km do 12 km 240,00 SIT/dan
– oddaljenost od 12 km do 16 km 280,00 SIT/dan
– oddaljenost nad 16 km 320,00 SIT/dan

Odpravnine ob odhodu v pokoj

123.771,00 SIT

Osnove za izračun deleža delovne učinkovitosti šoferjev in spremljevalcev

– prevožen kilometer s tovorom 2,26 SIT
– tekoči kilometer 1,51 SIT
– spremljevalec tovora 0,92 SIT

■ Albina Kosmač

DOBER DAN, KAPITAL-3

Do sedaj smo spoznavali delnico bolj z vidika njene vloge v kapitalističnem gospodarstvu. Delnice pa moramo spoznati tudi podrobneje, ker so po vsebini lahko zelo različne. Kupec delnic mora vedeti kaj kupuje, ker se mu lahko zgodi, da bo denar zelo slabo naložil.

Pred nskupom se moramo kot prvo pozanimati za vrstni red izdane delnice. Pri tem ločimo ustanoviteljske delnice, delnice prve emisije in delnice naslednjih emisij. Običajno imajo ustanoviteljske delnice več članskih pravic, zato so za nakup zanimivejše od delnic naslednjih emisij.

Delnice razvrščamo tudi glede na to, kakšna je vsebina njihovih pravic. Najbolj razširjena oblika je navadna delnica. Z nakupom navadne delnice običajno pridobimo pravico do dividende, pravico do glasovanja in pravico do preostanka imovine ob likvidaciji družbe. Druga vrsta delnic pa so prednostne delnice. Tako jih imenujemo zaradi tega, ker imajo prednost pri izplačilih pred navadnimi delnicami. Delnice te vrste se izdajajo predvsem ob ustanovitvi družbe, pri sanacijah in ob povečanju osnovnega kapitala družbe. Višina prednostne dividende je praviloma omejena ali fiksna. Poglejmo kako je to videti v praksi. Prednostne delnice imajo pred navadnimi delnicami prednostno pravico do dividende, recimo 4 % na nomirano vrednost delnice. V primeru, da dobiček družbe, znaša le toliko, kolikor znašajo dividende za prednostne delnice, potem lastni iki navadnih delnic ne dobijo ničesar. Šele ko dobiček preseže vsoto, ki je potrebna za izplačilo prednostnih delnic, se lahko izplača tudi dividenda za navadne delnice.

Posebna vrsta prednostnih delnic je kumulativna prednostna delnica. Ta vrsta delnic omogoča, da lastniki delnic dobijo izplačane dividende tudi v primeru, če družba eno ali več let posluje z izgubo. Recimo, da družba tri leta posluje z izgubo. V četrtem letu pa družba doseže tak dobiček, da zadošča za izplačilo treh dividend za nazaj in še dividendo za tekoče leto. Če pa kaj dobička ostane, pa dobijo dividendo tudi navadni delničarji ali morda nič.

Delnice so lahko participativne ali neparticipativne. Z drugimi besedami povedano to pomeni, da participativne, dajejo pravico delničarju, da poleg fiksne dividende, dobi tudi dividendo od dobička ki je namenjen

za ostale delnice. Neparticipativna delnica pa prinaša samo fiksno dividendo, ki je vnaprej določena. Delnica se lahko izda na ime ali na prinosnika. Če je delnica izdana na ime, potem je družba dolžna voditi posebno knjigo in v njej evidentirati vsakega delničarja in vse spremembe pri lastništvu delnice. Imenska delnica se sicer lahko prodaja ali deduje, vendar je promet z njimi otežen, ker se mora prenos izvršiti s polnim indosamentom in prenos vključiti v delniško knjigo. Drugače pa je z delnicami, ki se glasijo na prinosnika. Te delnice pa se lahko prosto prenašajo iz enega lastnika na drugega. Zato so te delnice pravi vrednostni papir in ga moramo skrbno čuvati. S takimi delnicami se tudi največ trguje na borzah, med bankami in tudi med posamezniki.

Delnica, kot vrednostni papir, je po obliki podobna obveznicam, ki so nam bolj poznane in jih večkrat srečamo v praksi. Prednjo stran imenujemo plašč delnice. Na plašču delnice so napisani najvažnejši podatki o delnici. To so predvsem nominalna vrednost, kako se določa dividendo, kdaj in komu se izplačuje, ali je delnica prednostna, kdo je odobril izdajo in še drugi potrebni podatki. Plašču delnice je dodana kuponska pola s talonom. Na kuponski poli je določeno število kuponov, s katerimi lahko dvignemo dividendo. Ker nam po nekaj letih zmanjka kuponov je zato na kuponski poli tudi talon s katerim skupaj s plaščem delnice, dvignemo pri izdajatelju delnic novo kuponsko polo.

Pošlovanje z delnicami je v resnici precej zapleteno in če ima kdo veliko delnic, jih raje prepusti bankam, ki po njegovem pooblastilu hranijo delnice, vnovčujejo kupone, hodijo na zbere in jih tudi prodajajo in kupujejo.

(SE NADALJUJE)

J. L.

LASTNINJENJE SE JE ZAČELO

Vse bliže smo času saj se bo začela velika akcija državne r4azsežnosti - podjetja se bodo dala na voljo kupcem, svojim bodočim lastnikom.

Skratka, začelo se bo lastninjenje.

Prve lastovke se že kažejo tudi pri nas, kar je razvidno tudi iz gornjega posnetka.

Kaj pa naša konkurenca?

Z "odpiranjem" domačega trga in nujnostjo prodaje tudi na tujih trgih se Tosama vse bolj sooča s tujo konkurenco, pa je zato vsaka informacija o njej toliko bolj dobrodošla. Povzemamo članka o našem največjem tekmeču na področju hlačnih plenit (blagovna znamka Pampers) ameriški korporaciji Procter&Gamble, ki sta bila objavljena v časnikih Herald Tribune in The Wall Street Journal.

Procter&Gamble, največja in najbolj poznana ameriška proizvajalka potrošnih dobrin, je s svojim zadnjim ukrepom dokazala, da tudi rekordni zaslužki ne pomenijo hkrati tudi več delovnih mest. Istočasno, ko je napovedovala, da bo njen čisti dohodek v letu 1993 znašal dve in pol milijardi ameriških dolarjev, s čimer se bo močno povežala tudi vrednost njenih delnic, je predsednik P&G Edwin L.

Artzt najvil postopno zaprtje tridesetih tovarn po celem svetu (polovico od tega v ZDA, polovico pa v drugih državah) in s tem zmanjšanje zaposlenih za 12 odstotkov oziroma odpustitev kar 13.000 delavcev - od tega polovico v proizvodnji in polovico v upravi. Zapiranje tovarn bo postopno in se bo v celoti opravilo v obdobju naslednjih treh let, P&G pa bo namenil poldrugo milijardo dolarjev za prekvalifikacije delavcev, predčasne upokojitve in za odpravnine.

"Od skupno 150 tovarn širom po svetu smo samo v zadnjem desetletju odprli 74 novih tovarn, ukinili pa smo jih le 24. Imamo zdravo naraščajočo proizvodnjo z vsemi pozitivnimi ekonomskimi kazalci in moderno tehnologijo z velikimi možnostmi za nadaljno rast in razvoj. Kljub temu moramo zmanjšati število zaposle-

nih, da bomo ostali konkurenčni. Potrošniki želijo dandanes vse bolj kakovostne izdelke za isto ceno. Naša konkurenca vse bolj napreduje, zato bomo morali biti mi še hitrejši, da bomo ostali vodilno podjetje," je dejal predsednik P&G.

Procter&Gamble poseduje 260 blagovnih znamk in skoraj desetkrat toliko različnih izpeljank blagovnih znamk, vendar vse niso tako razširjene po celem svetu, kot bi si želeli. Zato bodo napovedano zaprtje tovarn tudi izkoristili za ukinitve nedobičkonosnih blagovnih znamk in izdelkov, s čimer bodo povečali čisti dohodek za pol milijarde dolarjev letno.

Priznali pa so, da je vodilna in najbolj donosna blagovna znamka, ki iz leta v leto povečuje svoj tržni delež znamka hlačnih plenit Pampers. Največji tržni delež svetovnega trga hlačnih plenit so osvojili prav v lanskem letu, ko so drastično znižali cene Pampersovih plenit in s tem izpodrinili tekmeče s številnih tržišč.

Kljub napovedanim ukrepom in se večji konkurenci pa so vodilni managerji P&G optimistični. Ker so ameriško tržišče s svojimi izdelki osvojili skorajda v celoti, bodo svoje napore v prihodnje usmerjali v smelejše prodor na svetovna, predvsem evropska tržišča. Pri tem nameravajo s stalnim zniževanjem stroškov poslovanja, ob povišanju nivoja kakovosti, zniževati tudi cene izdelkov in s tem greniti življenje svojim tekmečem.

Pripravil in priredil: I. M.

KRONIKA

Mesec avgust je bil v znamenju dopustov, saj razen Gospodarskega odbora, ki je na svoji seji obravnaval tekoče proizvodno-prodajne zadeve, ni zasedal nobeden drug organ.

plačanem dopustu (0,3 %), 0,1 % delavcev je koristilo nego družinskih članov oziroma spremstvo, enak procent - 0,3 delavcev pa je bilo na čakanju na delo.

V preteklem mesecu so praznovali okrogle življenjske jubileje naslednji sodelavci:

TRIDESETLETNICO: Habjan Stanislav, Novak Marjan, Pirnat Marija, Urbanija Marta.

ŠTRIDESETLETNICO: Kosec Helena, Štrukelj Marjan.

PETDESETLETNICO: Dolinšek Ciril.

Ob tej priliki vsem, želimo še mnogo zdravih in uspešnih let.

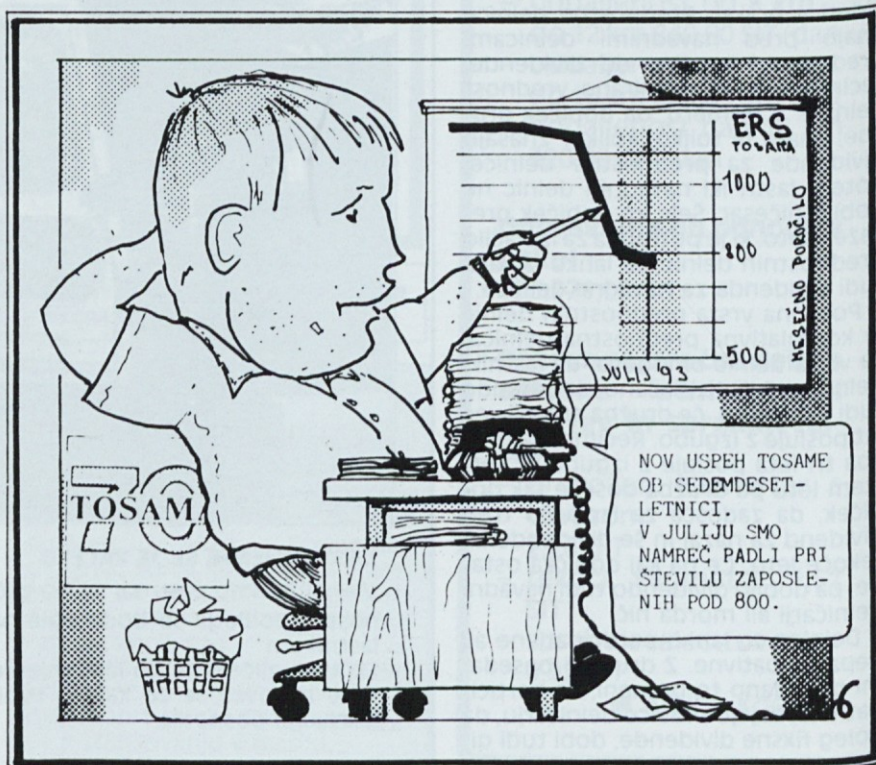
V mesecu avgustu so delovni jubilej 10 letnico delovne dobe izpolnili naši sodelavci:

JOVIČ VESNA, PETERKA SIMONA, PER JUDITA, PUČKO TATJANA, RESNIK ANČKA, VODIČAR ANDREJA, OREHEK MARJETA.

20 letnico delovne dobe: FICKO ANTON

Cestitamo!

Na dan 31.07.1993 je bilo v našem podjetju zaposlenih 805 delavcev. V mesecu juliju nas je bilo povprečno zaposlenih 799, od tega je bilo 11,1 % delavcev na dopustih, ostali pa v bolniškem staležu (8,7 %), na porodniškem dopustu (4,4 %), na izrednem

KDO SEM JAZ, TKALKA ?

Najprej sem človek. Sem nekdo, ki si želi, da bi njeni otroci živeli človeka dostojno življenje.

Želja imam vedno mnogo, vendar do tega, da bi si izpolnila vse želje, nisem nikoli prišla.

Franci pravi: "to so naše deklice"! Ima prav. Kaj bi brez njih, brez njihovih pridnih rok.

Od ene izmed njih sem dobil podoben ljubček na lička. Bil sem iskreno presenečen. "Tako rada prebirem, kar napišeš v naš časopis, napiši še kaj o nas tkalkah."

Reči je lažje, kot napisati. Napisal sem tri osnutke, nobeden mi ni bil všeč. Že v trdi noči sem se vsedel za računalnik in pričel pisati. Rdeča vrtnica mi je prišla prva na misel, pa mlado dekle, to gre nekako skupaj. Kaj ima to veze s tkalko? Ima. Ona povezuje v sebi vse to, v službi pa nitke.

Tisoč nitk, ki jih vsak dan, vsako uro gleda, se spreminjajo v tkanino. Vsak dan, leto za letom, prav njeno oko spremlja nitko gor, dol, desno in levo.

Tkalka, kaj je prav zaprav to? Mukek ni, progasti tiger tudi ne, je pa dekle, žena, mati, ki osem ur dnevno teka od stroja do stroja. Saj nam je znano, da mora v tkalnici širokih tkanin oskrbeti od osemnajst do dvajset strojev. Koliko tisoč nitk je potrebno, da stke le nekaj tkanine. Gaza, kaliko, to je tkalki vseeno. Če pa se od toliko nitk pretrga samo ena,

"butasta mašina" enotavno počaka. In koga? Njo – tkalko.

Je pa ta reč, tkalka namreč, tudi enkratni izum za kravčljanje živcev vzdrževalcem. Za vsako od tisočih nitk, ki se pretrgajo, te kličejo, za lon pa moraš požreti še kakšno debelo. Pa naj, razumem jih, saj to je njihov kruh. Več porabljenih nitk, več tolarčkov. Za te, tolarčke namreč pa se tako ali tako vsi borimo, eden bolj, drugi manj uspešno.

Ni dolgo tega, ko sem ob vzdrževanju neko tkalko vprašal, kaj bi si tisti trenutek najbolj želela: Kot iz topa je rekla: Tone, upokojijo naj me! Veš teh nitk je v mo-

jem življenju že dovolj. Odneseš rit, pa se že posveti lučka: enkrat zelena, drugič rumena. Spet se je pretrgala nitka, z njo pa tudi del življenja. Vsaka nitka, vsak pretrg, to je del mene.

Tudi v tkalnico ovojev sem šel. Tkalke so tudi tam. Isti problemi, enake želje. Ena pravi, premalo denarja, druga bi si privoščila veliko pečenko, potovanje, pa hišo in avto. Žal pa se te želje skoraj vedno končajo ob dežanju. Morada za pečenko še ostane, za kaj več pa so že težave.

Tokrat sem vam skušal predstaviti lik tkalke. Ne vem, če mi je uspelo, presodite sami.

TONE STARE

ČISTO, ČISTO, ČISTO

Ljudje se bodo avgusta '93 spominjali zlasti po zelo vročih dnevih, nekateri Tosamovci pa tudi po vsesplošni "čistilni" akciji na "ozemlju" TOSAME.

Na sliki: urejevalci v akciji, čiščenja in urejanja pri 34°C oziroma 95° po Fahrenheitu.

KOLENDAR NEKATERIH MNOŽIČNO REKREATIVNIH PRIREDITEV (od 15.09. do 15.10.1993)

- 04. 09. DUATLON – KAMNIK – tek 2 x 5 km – kolesarjenje 25 km
- 04. 09. HOJA – CELJE – pohod Celje - Log. dolina (75km) (PD Celje)
- 05. 09. KOLESARJENJE – PTUJ – rekreativni maraton (KK Ptuj)
- 05. 09. HOJA – RAZDRTO, POSTOJNA – pohod 100 družin na Nanos (ZTKO Postojna)
- 19. 09. HOJA – PODPEČ, PRESERJE – družinski pohod na KRIM (PD Podpeč-Preserje)
- 26. 09. TEK – ZG. TUHINJ – tek okoli Tuhinja (ŠD Tuhinj)
- 03. 10. TEK – KRAŠNJA – 8. tek za krof (ŠD Krašnja)
- 10. 10. TEK Z ROLKAMI – VRHNIKA – Tek z rolkami na Ulovko (TSK Coming Vrhnika)

Uredniški odbor TOSAME:

Viljem Dolenc, Milan Drčar,
Silva Mežnar, Tinca Ocvirk,
Felix Vodlan.

Izdaja in tehnično ureja
SKS-splošna služba.

Glasilo podjetja TOSAMA
VIR, Šaranovičeva 35

Izhaja enkrat mesečno v 1200 izvodih.

Tisk: Papiroti d.o.o., Krško

Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS 4/92)
in mnenja ministrstva za Informiranje št.23-201/92 z
dne 23.03.1992, sodi časopis med proizvode informativ-
ne narave po 13. toč. tar. št. 3, za katere se plačuje 5
% davek od prometa proizvodov.

Fotoreportaža
o slovaškem
vladnem obisku
v Tosami

Vir, avgust 1993

Slikovna zabeležka z obiska delegacije iz slovaškega ministrstva za zdravstvo.

Delegacija, ki je z ministrom Sobonom na čelu obiskala Slovenijo je poleg nekaterih drugih podjetij obiskali tudi Tosamo.

Predstavniki podjetja so goste sprejeli v "sveže" očiščeni tovarni (in pleskani) ter jim razkazali naše delovno-tehnološke zmožnosti.

